

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	חטיבת
צה"ל	דובר	לשכת
03-5698367/6365		טל':
תשע"ט	תמוז	י"ט
2019	יולי	22

לכבוד,
עו"ד גל נשרים
שלום רב,

הנדון: **בקשה לפי חוק חופש המידע בנושא מתן פטור לבנות על סמך תצהירי דת**

בשנים 2016-2018

1. פנייתך בנושא שבנדון התקבלה בלשכתנו והועברה לקבלת התייחסות הגורמים המקצועיים. להלן התייחסותנו לבקשתך, בהתאם לסעיפיה:
 - א. בשנת 2016 - 17,143 ;
 - ב. בשנת 2017 - 18,589 ;
 - ג. בשנת 2018 - 17,457 .
 2. סעיף 3(א): מספר המיועדות לשירות ביטחון (להלן: "מלש"ביות") אשר הגישו בקשות לפטור משירות ביטחון מטעמי הכרה דתית בשנים 2016-2018
 - א. בשנת 2016 - 17,143 ;
 - ב. בשנת 2017 - 18,589 ;
 - ג. בשנת 2018 - 17,457 .
 3. סעיפים 3 (ב)-(ד), (ו) ו(ח)-(ט): הנתונים המבוקשים בסעיפים אלו אינם קיימים במערכת הממוחשבת, והפקתם תצריך בחינה ידנית של כלל תיקי המלש"ביות בשנים הרלוונטיות, פעולה העולה כדי הקצאת משאבים בלתי סבירה, משכך, אין בידנו להיעתר לבקשתך בעניין זה, לפי סעיף 18(1) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998. (להלן: "החוק").
- לצד זאת, מצורף נתון כללי המפרט את מספר המלש"ביות שקיבלו פטור מטעמי הכרה דתית בשנים המבוקשות *:
- א. ב - 17,197, 2016, מלש"ביות קיבלו פטור מטעמי הכרה דתית;
 - ב. ב - 17,908, 2017, מלש"ביות קיבלו פטור מטעמי הכרה דתית;
 - ג. ב - 16,561, 2018, מלש"ביות קיבלו פטור מטעמי הכרה דתית;
- * הנתונים אינם זהים בהכרח לנתונים המבוקשים בסעיף 3(א) לבקשתך משום שלעיתים ההחלטה בדבר מתן פטור מתקבלת בשנה הקלנדרית שלאחר הגשת התצהיר.

4. סעיף 3(ה): בשנת 2017 נערכו 205 חקירות בעניינן של מלש"ביות שהגישו תצהירי דת, בשנת 2018 נערכו 402 חקירות בעניינן של מלש"ביות כאמור.
- נתונים בדבר מספר החקירות שנערכו בשנת 2016 בעניין זה, אינם קיימים במערכות המידע הממוחשבות של צה"ל, והפקתן תצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה. על כן, לא נוכל להיעתר לבקשתך בעניין זה בהתאם לסעיף 18(1) לחוק.
5. סעיף 3(ז): בשנת 2017 חזרו בהן 193 מלש"ביות מבקשתן לפטור מטעמי הכרה דתית, בשנת 2018 חזרו בהן 246 מלש"ביות מבקשתן לפטור מטעמי הכרה דתית.
- נתונים לגבי שנת 2016, אינם קיימים במערכות המידע הממוחשבות של צה"ל. הפקתם תצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה. על כן, לא נוכל להיעתר לבקשתך בעניין זה בהתאם לסעיף 18(1) לחוק.
6. סעיף 4: במסגרת ראיונות שמתקיימים במקרים מסוימים, נשאלות המלש"ביות שאלות שנועדו לבדוק את בקיאותן בהלכות הדת ובמאפייני אורח החיים הדתי. לא נוכל למסור פרטים נוספים בעניין, משום שגילויים עלול לשבש את התפקוד התקין של רשות הגיוס ואת יכולתה לבצע את תפקידיה, בהתאם לסעיף 9(ב)(1) לחוק.
7. סעיף 5: "נוהל עבודה – הטיפול בבקשות לפטור מטעמי הכרה דתית" המסדיר את הליך הטיפול בבקשות לקבלת פטור משירות ביטחון מטעמי הכרה דתית בהתאם לסעיף 40 לחוק שירות ביטחון, התשמ"ו-1986, מצורף **כנספח א'** למכתבנו זה.
- מהנוהל הושמטו חלקים אשר חשיפתם כולל מידע אשר גילוייו עלול לשבש את התפקוד התקין של רשויות הגיוס ואת יכולתן לבצע את תפקידיהן, בהתאם להוראות סעיף 9(ב)(1) לחוק.
8. סעיף 6: הטופס המבוקש מצורף **כנספח ב'**.

בברכה,

תורג'מן	גל	רס"ן
צה"ל	דובר	עוזרת
ב/דובר צה"ל והממונה על חופש המידע בצה"ל		

נספח א' - נוהל עבודה שעניינו טיפול בבקשות לפטור מהכרה דתית

נוהל עבודה – הטיפול בבקשות לפטור מטעמי הכרה דתית

רקע כללי

1. בהתאם לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986 (להלן: "חוק שירות ביטחון") מוטלת על כל אזרח ועל כל תושב קבע במדינת ישראל חובת השירות הצבאי.
2. אחד החריגים לחובה כללית זו קבוע בסעיף 40 לחוק שירות ביטחון – פטור למיועדת לשירות ביטחון (להלן: "מלש"בית") מטעמי הכרה דתית.
3. בהתאם לסעיף 40 לחוק שירות ביטחון, מלש"בית תהא זכאית לפטור משירות צבאי אם נתקיימו בה שלושה תנאים מצטברים:
 - (1) טעמים שבהכרה דתית מונעים אותה מלשרת בשירות ביטחון;
 - (2) היא שומרת על כשרות בבית ומחוצה לו;
 - (3) היא אינה נוסעת בשבת.
4. הדרך שנקבעה להוכחת התקיימותם של תנאים אלו היא באמצעות הצהרה בפני שופט או דיין בבית הדין הרבני כי תנאים אלו מתקיימים במלש"בית.
5. תנאים אלו עליהם מצהירה המלש"בית אמורים לשקף קיומו של אורח חיים דתי המונע את המלש"בית מלשרת שירות ביטחון (ראו: ע"פ 54/81 רזון נ' מדינת ישראל). בהתאם, לרשויות הגיוס נתון שיקול דעת, ואף מוטלת עליהן החובה, שלא ליתן פטור משירות ביטחון מטעמים שבהכרה דתית, מקום בו מצויות בידיהן ראיות מנהליות לכך שהתצהיר שהוגש הוא תצהיר כוזב בתוכנו (ראו: בג"ץ 739/15 כליפה נ' שר הביטחון).
6. האופן והמועד בו על המלש"בית למסור תצהיר זה לרשויות הצבא קבועים בתקנות שירות בטחון (פטור נשים משירות בטחון מטעמים שבהכרה דתית), תשל"ח-1978 (להלן: "התקנות"). בהתאם לתקנות אלו, על המלש"בית להגיש את תצהירה לא יאחר מן המועדים הבאים, לפי המועד המאוחר ביניהם:
 - (1) היום התשעים לפני היום שנקבע להתייצבותה לשירות בטחון;
 - (2) היום השלושים לאחר יום קבלת ההודעה האישית הראשונה להתייצבות לשירות בטחון;
 - (3) היום השלושים לפני היום שבו רשאי פוקד לקרוא למצהירה להתייצב לשירות בטחון.
 יצוין, כי "היום שנקבע להתייצבותה לשירות ביטחון" של מלש"בית נקבע בהתאם למועד גיוסה המקורי, ואין בדחיית מועד גיוסה כדי לשנות את "חלון המועדים" במסגרתו רשאית מלש"בית להגיש הצהרה לצורך קבלת פטור מטעמי הכרה דתית.
7. מטרתו של נוהל זה להסדיר את הליך הטיפול בבקשות לקבלת פטור משירות ביטחון מטעמי הכרה דתית.

ערעור על החלטה שלא לפטור משירות ביטחון

17. מלש"בית רשאית לערער בכתב על החלטה בעניינה בתוך 30 ימים מהמועד בו נמסרה לה ההחלטה בעניינה.
18. התקבלה ההחלטה על ידי מפקד לשכת גיוס או סגנו – יועבר הערעור להחלטת סגן מפקד מיטב; התקבלה ההחלטה על ידי סגן מפקד מיטב – יועבר הערעור להחלטת מפקד מיטב.
19. כלל הסמכויות הנתונות ללשכות הגיוס לצורך בדיקת אמיתות התצהיר נתונות גם למפקד מיטב או סגנו לצורך הכרעה בערעור המלש"בית.

מלש"ב"ית אשר הגישה תצהיר באיחור

20. הגישה מלש"בית תצהיר במועד מאוחר מהמועד הקבוע בתקנות, רשאי פוקד לקבלו **מטעמים מיוחדים** בלבד. נטל ההוכחה בדבר התקיימותם של טעמים מיוחדים הוא על המלש"בית.
21. בבחינת התקיימותם של טעמים מיוחדים לקבלת תצהיר שהוגש באיחור ישקול הפוקד, בין היתר, את הסיבות בגינן הוגש התצהיר באיחור והאם קיים חשש כי המלש"בית הגישה תצהיר כוזב.
22. לצורך בחינה האם מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים קבלת תצהיר שהוגש במועד מאוחר, נתונות לפוקד כלל הסמכויות המפורטות בסעיף 10 לעיל.
23. הוחלט לפטור את המלש"בית משירות מטעמי הכרה דתית – תינתן לה תעודה המעידה שהיא פטורה משירות ביטחון ויתעד הפוקד את הטעמים המיוחדים בגינם החליט לקבל את התצהיר. הוחלט שלא לפטור את המלש"בית משירות מטעמי הכרה דתית – תישלח לה החלטה המעדכנת אותה כי לא נמצאו טעמים מיוחדים המצדיקים את קבלת התצהיר.

נספח ב' - טופס משיכת תצהיר דת

משיכת תצהיר דת לשם קבלת פטור משירות בטחון מטעמים שבהכרה דתית והצהרת התנדבות לשירות סדיר

1. בתאריך ___/___/___ הגשתי תצהיר דת לשם קבלת פטור משירות בטחון מטעמים שבהכרה דתית, בהתאם לסעיף 40 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), לפיה טעמים שבהכרה דתית מונעים ממני מלשרת בשירות בטחון.
2. על אף בקשתי האמורה, כעת אני מבקשת להצהיר כי טעמים שבהכרה דתית אינם מונעים ממני לשרת בשירות בטחון.
3. על-כן, הנני מבקשת בזאת למשוך את בקשתי לפטור ולהתגייס לשירות בטחון.
4. בנוסף, אם בעתיד אהיה זכאית לפטור משירות לפי סעיף 40 לחוק, מבקשת אני להתנדב לשירות סדיר שמשכו 24 חודשים, בהתאם לסעיף 17 לחוק. ידוע לי כי משמעות התנדבותי זו הינה, שאם תאושר התנדבותי זו על ידי שר הביטחון או מי שהוסמך על ידו, אהיה חייבת לשרת למשך תקופת השירות אליה התנדבתי.

שם מלא	ת.ז.	תאריך
--------	------	-------

אישור הגורם המוסמך

5. בתוקף סמכותי לפי סעיף 17 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, כפי שהואצלה לי על ידי שר הביטחון, הנני מאשר את התנדבותה של הנ"ל לשירות סדיר, כמפורט בהצהרתה.

תאריך	שם מלא	דרגה	תפקיד
-------	--------	------	-------